

Ticaret Bakanlığı'ndan alınan bir yazıda, İran Hükümeti tarafından 2018 yılı Ağustos ayında yürürlüğe konulan "ithalata yönelik yeni döviz tahsis uygulamasına" ilişkin "İran Merkez Bankası resmi kuru üzerinden ithaline izin verilecek ürün listesi" ile "döviz bürolarınca/sarraflarca döviz kullanılabilen hizmetler listesi" Meclisimize iletilmiş olup, ekte sunulmaktadır. İran Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 60/174456 sayılı Kararı uyarınca İran'a ithalatında vergi muafiyeti tanınan bazı ürünlere ilişkin Tahran Ticaret Müşavirliğimizin yazısı da ekte iletilmektedir.

Ayrıca, İran'ın ithalata yönelik döviz tahsis uygulaması ve bundan dolayı gümrüklerde yaşanan sorun hakkında belirtilen hususlar ekli notta belirtilmektedir. Söz konusu notta, ithalata yönelik döviz tahsis uygulamasında yaşanan sorunlar nedeniyle İran gümrüklerinden çekilemeyen ithal ürünlerin (beklenen konteynerlerin) yoğunluğuna dikkat çekilerek, ürün iadesi durumuna veya ihracatçı firmalarımızın alacaklı duruma düşmemesini teminen İran ile ticarete peşin ödeme yoluyla çalışmasının öneme vurgu yapılmaktadır.

T.C.
TAHRAN BÜYÜKELÇİLİĞİ
Ticaret Müşavirliği

Sayı : 47576896-255.99.41/211

08.08.2018

Konu : Döviz Tahsislerindeki Yeni
Düzenlemeler

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
(İhracat Genel Müdürlüğü)

İran Merkez Bankası (ICB) tarafından 6 Ağustos 2018 tarihinde duyurulan ve aynı tarihte Bakanlığımıza iletilen yazıda, İran'da yeni dönemde uygulanacak döviz tahsis sisteminin detayları aktarılmış idi.

Bu defa, bahsekonu sistemin uygulamasına ilişkin Müşavirliğimizce güvenilir açık kaynaklardan derlenen bilgiler ışığında, Bakanlar Kurulu tarafından Ek 1 listede belirtilen 25 kalem ürünün ICB tarafından belirlenen resmi kurdan yararlanılarak İran'a ithaline izin verileceği anlaşılmıştır.

Öte yandan, Bakanlar Kurulu'nun 08/08/2018 tarih ve 63793 sayılı Kararına istinaden CBI tarafından izin verilen döviz bürolarına döviz alış-veriş tebliğinin aşağıdaki şekilde uygulanması bildirilmiştir.

1. İhracattan elde edilen dövizlerin alışverişi, döviz havalesi şeklinde ve sadece "nima" sistemi tarafından belirlenen döviz kuru üzerinden yapılacaktır.
2. İzinli olan döviz büroları, ihracatçılardan aldıkları döviz havalelerini en fazla üç işgünü içinde kendileri veya diğer izinli sarraflar veya muhabir bankalar üzerinden satmak zorundadır.
3. İzinli döviz büroları, "nima" ve "sana" sisteminde belirtilen döviz alış kurunun en fazla yüzde 1 fazlası üzerinden döviz satabilecektir.
4. CBI tarafından izin verilen döviz büroları aracılığıyla banknot şeklinde döviz alışverişi, alışverişin "sana" sistemine kayıt edilmesi şartıyla mümkün olabilecektir.
5. CBI tarafından izin verilen döviz büroları banknot şeklindeki döviz alımını sadece CBI tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde ve karaparanın aklanmasının önleneyeceği şekilde gerçekleştirecektir.
6. CBI tarafından izin verilen döviz büroları tarafından banknot şeklinde döviz satışı, Ek 2 listesinde belirtilen hizmet sektörlerine karapara aklama amacı olmaksızın CBI tarafından belirlenecek döviz alım satım kuralları çerçevesinde yapılabilecektir.
7. CBI tarafından izin verilen döviz büroları, aldıkları döviz havalelerinin en fazla yüzde 5'ini banknota çevirip, 6. maddede belirtilen çerçevede satabilecektir.
8. Döviz alım satımındaki tüm işlem maliyetleri döviz alacak olan müşteri tarafından üstlenilecektir.

Bilgilerine ve konunun ilgili firmalarımıza duyurulması hususunda gereğini arz ederim.

Abdullah OSKAY
Ticaret Müşaviri

Ekler:

1. İran Merkez Bankası Tarafından Belirlenen Resmi Kurdan İthal Edilebilecek Ürün Listesi
2. Sarraflarca Hizmet İçin Kullanılacak Döviz Listesi

Dağıtım

- Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü (Gereği)
- İhracat Genel Müdürlüğü (Gereği)

Liste 1: İnan Merkez Bankası Tarafından Belirlenen Resmi Kordan İthal Edilebilecek Ürün Listesi

1. İthal Pirinç
2. Buğday
3. Dondurulmuş ve Ağır Kırmızı Et
4. Sıcak ve Hafif Kırmızı Et
5. Tavuk Eti
6. Yumurta
7. Soya Küspesi
8. Mısır
9. Arpa
10. Gerekli Hayvan İlaçları
11. Çeşitli Kimyasal Gübreler
12. Zehirli Kimyasal İlaçlar
13. Çeşitli Tohumlar
14. Ham Şeker
15. Yarı Katı ve Sıvı Yemeklik Yağlar
16. Ham Yağlar
17. Mercimek, Nohut, Çeşitli Barbunyaları Kapsayan Hububatlar
18. Çeşitli Yağlı Tohumlar
19. Ağır Lastikler
20. Basım İçin Kağıt
21. Gazete Kağıdı
22. Kağıt Hamuru
23. Yabancı Kuru Çay
24. İlaç ve Gerekli Tıbbi Teçhizatlar
25. Temel Ürünlerin Üretimi İçin Gerekli Teçhizat ve Makineler

ABD'nin Kapsamlı Ortak Eylem Planı'ndan (KOEP) çekilmesi sonrasında İran ekonomisinde oluşan belirsizlik ortamında kambiyo rejiminde sıklıkla değişiklikler yapılmakta olup, bu durum ülkenin dış ticaretini de olumsuz şekilde etkilemektedir.

Bu çerçevede, İran'da ithalat kısıtlamaları yapılmaya başlanmış ve ithal edilecek ürünler 4 gruba ayrılmıştır.

Birinci grupta yer alan ürünler; temel gıda ve ihtiyaç maddeleri ile ilaç ve tıbbi teçhizat ürünleri olup, bu grupta yer alan ürünler (ithalatı) için İran Merkez Bankası (İMB) tarafından ithalatçıya resmi kur olan 42.000 IRR'den döviz tahsis edilmektedir.

İkinci ve Üçüncü grupta yer alan ürünler için; Farsça kısaltması NIMA olan bir sistem oluşturulmuş olup, bu sistemde ithalatçı, ihracatçı ile online bir sistem üzerinden anlaştığı döviz kurundan döviz temin edebilmektedir. Kurulduğu günden bu yana, 2. ve 3. grupta yer alan ürünler için NIMA sisteminde oluşan kur, serbest piyasada oluşan kur ile İMB'nin belirlediği kurun ortasında bir değerde oluşmaktadır. Halen dolar kuru, serbest piyasada 145.000 IRR ve NIMA kurunda ise 95.000 IRR civarında seyretmektedir.

Dördüncü grupta yer alan ürünler ise 1.339 adet olup, bu ürünlerin ülkeye ithalatı yasaklanmıştır.

Öte yandan; İran Ticaret, Sanayiler, Madenler ve Tarım Odası tarafından İran Merkez Bankasına (İMB) yönelik basına açık yapılan açıklamada; Nisan ayının başından 8 Ağustos'a kadar kambiyo rejiminde 130 önemli değişiklik yapıldığı, döviz kurlarındaki sıkıntıların İran ekonomisine önemli açmazlar getirdiği, İran gümrüklerinde bekleyen konteynerlerin sayısının 190 bini aştığı hususları dile getirilerek İMB'nin değerlendirmesi talep edilmiş olup, İMB tarafından konu hakkında bilgilendirme yapılarak sorunların en kısa sürede giderileceği ifade edilmiştir.

Liste 2: Sarraflarca Hizmet İçin Kullandırılacak Döviz Listesi

Not: Her bir işlem için gerekli belgeler İran Merkez Bankası sitesinde yayınlanmıştır.

Sıra No	Dövizin Tahsis Edileceği Alan
1	Yolcu Beraberindeki Döviz (En Fazla 5.000 ABD Dolarına Kadar)
2	Tedavi İçin
3	İlk, Orta, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Yurtdışı Öğrenim Giderleri
4	Kısa Dönemli Eğitim ve Araştırma Harcamaları
5	Uluslararası Kurumlar ve Bilimsel Araştırma Kapsamında Kayıt ve Üyelik Masrafları ile Bilimsel Makalelerin Yayınlanmasına İlişkin Harcamalar
6	Ülke Dışındaki Fuarlara Katılım Masrafları
7	Yabancı Mahkemelerde Sürdürülen Hukuk Mücadelesindeki Avukatların Masrafları
8	Sanal Abonelik Masrafları
9	Uluslararası Seminerlerin Düzenlenmesine İlişkin Harcamalar ile Seminerlerde Verilecek Ödüllerin Masrafları
10	Bilim ve Teknik Konularında Yapılacak Deneylerin Masrafları ve Uluslararası Sertifikaların Alınmasına İlişkin Masraflar ile Ülke Dışında Reklamların Yayınlanmasına İlişkin Masraflar
11	Her Türlü Filmin Yayınlanmasına İlişkin Yayın Hakkı Alınmasına İlişkin Harcamalar
12	Özel ve Resmi Havayollarının Dövizle Yapılabilecek Tüm Masrafları (Sigorta, Yabancı Personel Maaşı, Elleçleme ve Havaalanı İniş Kalkış gibi Harcamalar)
13	İranlı Sigorta Şirketlerinin Masrafları
14	Dini Amaçlı Yurtdışına Yapılacak Organizasyonların Masrafları
15	Uluslararası Sınavlara Kayıt Masrafları (IELTS, TOEFL vb.)
16	İran'da Çalışan Dövizle Maaş Alan Bireylerin Maaş ve İkramiyeleri
17	Uluslararası Taşımacılık Kapsamında Şoförlere Sağlanacak Harcırah
18	Ülke Dışındaki Eğitim ve Araştırma Çalışmalarına Katılım Masrafları
19	Ülke Dışındaki Bilimsel ve Uzmanlık Dalın Gerçekleştirilen Sınavlara Katılmak İsteyen Kişilerin Kayıt Masrafları
20	İran İçindeki Dış Misyonların Konsolosluk Hizmetleri Kapsamındaki Masraflar (Her Kişi İçin En Fazla 100 Euro)
21	Yolcu ve Tur Şirketlerinin Döviz Masrafları
22	Posta Şirketlerinin Uluslararası Postacılık Sistemine İlişkin Masrafları
23	Gelen Yabancı Uyruklu Misafirlerin Elinde Bakiye Kalan İran Riyalinin Dövizle Dönüştürülmesi